

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKKRAKSTS

• Nr. 67 (6335)

• Ceturtdien, 1992. gada 17. septembrī

• Cena 3 rbl. (kioskos)

• Šogad paliek astoņdesmit gadi pazīstamajam izteiksmīgu krūžu un vāžu darināšanai un sīkplastikas meistaram — Antonam Ušpelim. Jāsmuižas keramikas zālē skatāmi Ušpeļu dzimtas darbi no muzeja fondiem. Līdzās vecmeistara un viņa dēlu Antona, Pētera, Viktora un Aleksandra keramikai redzami arī mazdēla Aivara veidojumi. Pagaidām vēl nav podu otram mazdēlam Andrim, bet arī viņš turpinās dzimtas tradīcijas, jo ir jau Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolas audzēknis.

• Ar 1. septembrī Aglonas dzelzceļa stacijā vairs nepietur tālsatiksmes vilcieni. Lai nokļūtu Sanktpēterburgā vai Ļvovā, vispirms ir jāaizbrauc uz Rēzekni vai Daugavpili. No rīta un vakarpusē — atceļā no Daugavpils apstājas tikai «kārsavietis».

• Pagājušajā nedēļā Līvānu stikla fabrikas arodkomiteja bija parūpējusies par saviem strādniekiem. Valmieras Sarkanais Krusts šeit iztirgoja no Norvēģijas nākušo humāno palīdzību — lietoto apģērbu.

• Izglītības attīstības institūts sola organizēt kursus, kuros pedagogi varētu apgūt otru specialitāti, kas sevišķi aktuāli ir lauku skolās. Paredzams, ka kursu dalībniekiem nāksies segt 45 procentus no mācību izdevumiem.

• Saasinājies jautājums par skolēnu braukšanas biļešu apmaksu. Sevišķi — Rušonas un Sutru bērniem. Pagasti nespēj apmaksāt braukšanas biļetes, bet arī vecākiem, ja, piemēram, uz skolu ar satiksmes autobusu jāpalaiz pa trim bērniem, tas nav pa kabatām.

• Sestdien un svētdien Rudzātu vidusskolas organizēja republikas sacensības tūrismā «Rudzātu kauss».

ZIŅAS

• Tuvojas Miķeļdiena (29. septembris), kuru savulaik svinēja pat veselas trīs dienas. Septembra pēdējā svētdienā Preiļos būs gadatirgus, kur varēs iegādāties sirdij tikamas mantas, kārumniekus gaidīs silti pīrādžiņi un spirdzinoši dzērieni. Var pat gadīties, ka tieši jūs izvilksiet laimīgo lozi mantu loterijā. Visiem labu garastāvokli garantēs lauku kapela «Jūlijs». Bet vakarā, kad bērni gulēs, rajona kultūras namā būs Miķeļu balle.

• Mūzikas skolu un bibliotēku darbinieki cītīgi gatavojas atestācijai. Valsts valodas

zināšanā viņiem ir jākārto trešās pakāpes eksāmens. Bija latviešu valodas mācības kursi. Jau gatavas biļetes, kurās daudzi jaunieši prasa parādīt savas zināšanas Latvijas kultūrvēsturē.

• Preiļu pili vēlas nopirkt kāds Rīgā dzīvojošs Ivanovs, lai pils eku atjaunotu un izmantotu kā viesnīcu. Par to viņš piedāvā 15 tūkstošus dolāru. Vai šis piedāvājums ir izdevīgs, lems pilsētas padomes deputāti sesijā.

• Līvānu virsmežniecība pieņēma eksāmenu jauniešiem medniekiem. Mednieka apliecību vēlējās iegūt 53 Līvānu, Preiļu un pagastu iedzīvotāji. Kā informēja mežu apsardzības un medību saimniecības inženieris Māris Bondars, tad 4 pretendenti eksāmenu nenokārtoja, jo teorētiskās zināšanas nebija pietiekošas. Medību apliecību saņems arī viena sieviete.

• Starptautiskajās invalīdu sacensībās Vācijā, kur piedalījās desmit Eiropas valstu sportisti un Neatkarīgo Valstu Sadraudzības komandas, Preiļu ūdensslēpotājs Guntars Kokins izcīnīja ceturto vietu. Kā informēja ūdensslēpotājs, tad uzvarētāju (invalīdu) uzrādītie rezultāti bijuši pat augstāki par viena otra vadoša republikas peldētāja sniegumu.

Darba devēju ievēribai

Ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1992. gada 31. jūlija lēmumu Nr. 302 «Par darba līguma paraugu, darba grāmatiņām un darba līguma grāmatiņām» noteikts, ka darba devējus (neatkarīgi no to statusa un īpašuma formas) attiecīgajā teritorijā ar darba grāmatiņām, to ieliktni un darba līguma grāmatiņām nodrošina republikas pilsētu, rajonu pašvaldības (lēmuma 3. punkts).

Minēto dokumentu veidlapu izgatavošana pēc pašvaldību pieprasījuma jāveic Labklājības ministrijai.

Nemot vērā šī jautājuma svarīgumu un to, ka Labklājības ministrija nav saņēmusi pieteikumus — pasūtījumus 1993. gadam, lūdzu visus rajona iestāžu, uzņēmumu, organizāciju, kooperatīvu, paju sabiedrību vadītājus steidzami — līdz 25. SEPTEMBRIM — sniegt ziņas par to, cik darba grāmatiņu, to ieliktnu un darba līguma grāmatiņu nepie-

ciešams, lai nodrošinātu minētā valdības lēmuma izpildi. Citādi rajona TDP valdei nebūs iespējams precīzi paredzēt, cik iepriekš minēto dokumentu nepieciešams pasūtīt.

Informēju, ka darba līguma grāmatiņa ir dokuments, kas apliecina darbinieka darba stāžu, un ir izmantojama jebkurās darba līguma attiecībās starp darba devēju un darbinieku (izņemot valsts un pašvaldību darbiniekus, kuru darba sakarsa noteikta likumdošanā).

Ziņas lūdzu sniegt rajona TDP valdes izpildinstitūcijā 34. kabinetā vai pa tālruni 22375.

A.PASTORE,
Preiļu rajona TDP valdes izpildinstitūcijas speciāliste

Nodibināta Latgales pašvaldību koordinācijas padome

Daugavpili bija sapulcējušies Latgales pašvaldību vadītāji, lai izveidotu Latgales pašvaldību koordinācijas padomi un apspriestu dažus citus mūsu novadam aktuālus jautājumus. Preiļus pārstāvēja rajona TDP priekšsēdētājs I.Muzikants un viņa vietnieks I.Meluškāns.

Visi pašvaldību vadītāji bija vienprātīgi: padome ir nepieciešama, un pirmām kārtām — lai darītu zināmas un arī aizstāvētu Latgales intereses republikas parlamentā un valdībā. Dienvēl vienprātība pazuda, kad vajadzēja izlemt, kam piederēs padomes priekšsēdētāja sēdekļi — Rēzeknes rajona TDP priekšsēdētājam G.Klindžānam vai Daugavpils pilsētas valdes priekšsēdētājam V.Lauskim.

Varen izstrīdējušies, saieta dalībnieki priekšsēdētāja krēslu uzciņģa daugavpilietim.

Un tā — mūsu mazajā Latvijā līdztekus daudzajām padomēm, biedrībām, asociācijām utt. parādījusies vēl viena. Jācer, ka vismaz no šīs būs kāds labums, un vispirms — līdz kritiskai robežai samilzušo ekonomisko un sociālo problēmu risināšanā.

Jaunizveidotā padome tūlīt ķērās arī pie darba — izskatīja Daugavpils pilsētas valdes priekšsēdētāja vietnieka J. Žugova izstrādāto koncepciju Latgales kultūras un informācijas biroja izveidošanai Rīgā. Bet konkrēts lēmums pieņemts netika, vienīgi panākta vienošanās, ka birojā jābūt pašvaldības uzņēmumam...

P.STRAUTS

V.PLŪDONS

TOREIZ UN TAGAD

Kā tika sapņots, jūsmots, gaidīts,
Kad mūsu valsts vēl bij inspe!
Kā tika gaviļēts un smaidīts,
Kad valsts de jure bij jau te!
Sen romantika izgaisusi,
Prom jūsmu mirklī rožaini.
Nu atkal ejam drūmi, klusi
Kā smaga jūga vilcēji.

Viens otram vainu vīrsū veļam,
Lai pašiem sēdekļi top ērts.
Un tīšu prātu tautu šķelam, —
Bet apkārt melli kraukļi ķērc.

«Dzejas dienām-92» veltītais materiāls lasiet «Novadnieka» šīs dienas numurā 4. un 5. lappusē

Latgales ziņas

Daugavpils

• Daugavpils autoremonta rūpnīca sākusī ražot ecēškultivatorus, kurus varēs izmantot gan paju sabiedrībās, gan zemnieku saimniecībās. Ecēškultivatora modeļi izstrādājuši uzņēmuma speciālisti. Agregāts maksā 17,5 tūkstošus rubļu un pēc tā ir pieprasījums: rūpnīca saņēmusi pasūtījumu 100 ecēškultivatoru izgatavošanai.

• Pilsētas uzņēmumu direktoru padome nolēmusi sniegt palīdzību zemniekiem. Paredzēts izveidot apdrošināšanas fondu, kurš tiks izlietots, lai materiāli pabalstītu zemnieku saimniecības, kas cietušas šī gada sausuma dēļ. Fondu veidos apdrošināšanas firma «Ezerzeme» un tas sastāvēs no uzņēmumu naudas iemaksām.

Rēzekne

• Sanktpēterburgā rīkotās izstādes «Fermeris — 92» komiteja ar pirmās pakāpes diplomu apbalvojusi firmu «Latgale» (vad. A.Malta), kas izstādē demonstrēja savu pamatprodukciju — apsildāmas grīdas paneļus mūsdienu rījām. Ar Sanktpēterburgas mēru A.Sobčaku panākta vienošanās par komercuzņēmuma atklāšanu Sanktpēterburgā, kurā pārdos firmas «Latgale» paneļus.

• Rēzeknes piena konservu kombināts drīz pārtaps akciju sabiedrībā. Kombinātu apmeklējuši konsultanti no ASV, kuri pašlaik strādā Lauksaimniecības ministrijā un pēli Latvijas pārtikas rūpniecības uzņēmumu privatizācijas iespējas. Tā kā kombināts nespēj realizēt savu produkciju Latvijā, tā pārveidošana akciju sabiedrībā dos iespēju nodibināt tirdzniecības kontaktus ar Rietumu valstīm un nebankrotēt tirgus apstākļos.

Ludza

• Ludzas rajona paju sabiedrībās aizgājuši bojā 26 procenti vasaras graudaugu sējumu, bet zemnieku saimniecībās — 52. Kopējie zaudējumi ir 49 miljoni rubļu.

• Ludzas rajons saņēmis 84 tūkstošus rubļu — divus tūkstošus vienam bērnam invalīdam — no humānās naudas palīdzības, kas Latvijas bērniem invalīdiem iedalīta no Eiropas Kopienas valstu fondiem.

Jēkabpils

• Paju sabiedrībā «Varieši» notika seminārs par efektīvā herbicīda «Raundaps» lietošanu. Piedalījās firmas «Monsanto» pārstāvji. Zemnieki seminārā uzzināja daudz noderīga par šī herbicīda lietošanu, saņēma attiecīgu atestātu, kā arī varēja iegādāties «Raundapu» dažādā fāsejumā.

• Jēkabpils rajona zemnieka Gundara Malcenieka dēls Māris, kam ir nags uz dažādu tehniku, automašīnā ZIL iemontējis dīzeļmotoru, jo dīzeļdegviela ir lētāka par benzīnu. Tagad daudzi brauc uz «leļejām» (tā sauc Malcenieku mājas) skaļties, kā viņam izdevies MTZ-80 motoru iedabūt ZIL dzinēja vietā.

Pēc Latgales vietējo laikrakstu materiāliem

Lauku aktualitātes

Nauda būs — saka bankas pārvaldnieks

Valsts bankas Preiļu nodaļa patlaban nespēj izsniegt naudu klientiem pēc to pirmā pieprasījuma. Tāpēc tiek bremsēta ziemāju sēja, jo lauksaimniekiem nav par ko iepirkt sēku un citu nepieciešamo.

Valsts bankas Preiļu nodaļas pārvaldnieks Juris Livdāns «Novadniekam» paskaidroja, ka rajonā inkasatori dienā savāc labi ja 1,5 miljo-

nus rubļu, bet nauda no Rīgas nav saņemta. Tuvākajās dienās nauda būs, un to varēs saņemt visas paju sabiedrības, kurām kontos ir brīvie līdzekļi.

Vēl bankas nodaļas pārvaldnieks izteicās, ka nauda no rajona «aizplūst kaut kur prom», tādēļ bieži vien tā esot jālūdz Daugavpils un citos kaimiņrajos.

Bāze grib atdalīties no «Lauktechnikas»

«Lauktechnikas» materiāli tehniskās apgādes bāzes «Rušona» darba kolektīvs norūpējies par savu turpmāko statusu. Lauksaimnieki pieprasa, lai bāze atdalītos no valsts uzņēmuma «Lauktechnika» un kļūtu par patstāvīgu servissorganizāciju, kā tas ir vairākos citos rajonos. Viņi uzskata, ka tad no bāzes peļņas varētu vairāk iepirkt tehniku, rezerves daļas un citas preces paju sabiedrībām un zemniekiem.

— Jūlijā un augustā mūsu iepērumi bija 6 miljoni rubļu, — pastāstīja bāzes priekšnieks Jānis Šņepsts. — Taču savu peļņu nevarējam izlietot akumulātoru, traktoru riteņu, rezerves

daļu un citu tik vajadzīgo mantu iegādei, jo tā «aizgāja kopējā katlā». Tā kā valsts uzņēmumam «Lauktechnika» pašlaik nav brīvu apgrozības līdzekļu, mūsu peļņa tika izlietota dažādām saimnieciskām vajadzībām un algām. Tāpēc arī mūsu darba kolektīvs uzskata, ka jāatdalās no «Lauktechnikas» un jākļūst par patstāvīgu servissorganizāciju.

Jānis Šņepsts izteica varbūtību, ka bāze, acīmredzot, kļūs par sabiedrību ar ierobežotu atbildību. Tādējādi privatizācijas procesā darba kolektīvam būs īpašuma izpirkšanas pirmtiesības.

Zemnieki var braukt uz ārzemēm

Izstrādātas programmas Latvijas zemnieku un viņu bērnu apinācīšanai Zviedrijā, Dānijā, Somijā, Vācijā, Šveicē un Austrijā.

Uz Dāniju aicināti braukt zemnieku bērni un jaunie zemnieki (vecumā no 20 līdz 30 gadiem), lai praktizētos lauksaimniecībā. Zviedru fermeri labprāt apmācīs arī tos jauniešus, kas beiguši lauksaimniecības skolas, un studentus, kuri apgūst zemes kopēja specialitātes.

Ražošanas prakses organizētāji pieprasa, lai nākamajiem Latvijas fermeriem būtu autova-

dītāja, traktorista tiesības, jaunās Latvijas pases, kā arī minimālas zināšanas angļu vai zviedru valodā. Ar Latvijas zemniekiem ārzemnieki līgumus noslēgs vismaz uz gadu un par darbu viņiem maksās.

Zemnieki vecumā no 18 līdz 36 gadiem, kuri pārvalda vācu valodu, varēs braukt uz Dāniju, Somiju, Vāciju, Šveici un Austriju.

Jācer, ka arī mūsu rajonā būs jaunie zemnieki, kas izmantos šīs iespējas strādāt un mācīties saimniekošanu ārvalstu fermeru saimniecībās.

Kad optimālais sējais termiņš pagājis, var iegādāties sēklu

Tikai tagad, kad pagājis ziemāju sējas optimālais termiņš, zemniekiem iedalīti kredītesursi sēklas iegādei no koncerna «Latvi-

jaslabība». Papemtie kredīti būs jāatmaksā līdz 1993. gada 13. septembrim.

Aina ILJINA

Agrofirma «Turība» jaunais cehs

Agrofirma «Turība» septembra sākumā sāka darboties piena pārstrādes cehs. Ideja par tā nepieciešamību firmas vadībai radās jau krievu agrār. Spratām, ka ciklā ražošana — pārstrāde — realizācija jūtikvidē viens starposms, jo, pirmkārt — tas sadārdzina gala produkciju, otrkārt — pārstrādes uzņēmums nereti diktēja savus noteikumus, piemēram, vājpiena saņemšanā.

Sākums, kā jau katrā lietā, nav viegls. Nebija pieredzes bagātu speciālistu, arī skaitliski mazajam jaunā ceha darba kolektīvam trūka praktisko darba iemaņu. Daudz grūtību sagādāja nepieciešamo iekārtu un palīgmateriālu iegāde. Ceha vadošie darbinieki divas reizes pabija Talsu rajona Oktes pienotavā, kur ir tāda pat tehnoloģija saldkrējuma sviesta ražošanā (šāda tehnoloģija pašreiz ir tikai 3 republikas piena pārstrādes cehos), un tur iepazīnas ar ražošanas procesu.

Patlaban jaunajā cehā pārsūdājam pilnpienu no kopsaimniecības fermām. Kad darbs pakāpeniski normalizēsies, pieņemsim pienu arī no zemnieku saimniecībām un individuālā sektora, varbūt — arī no ieinteresētajām kaimiņsaimniecībām.

Ar piena piegādātājiem varam regulār norēķināties par produkciju, kā arī izsniegt svai-

gu vājpienu un citus blakusproduktus.

Cehā ražojam saldkrējuma sviestu, krējumu (ja būs pieprasījums, varēsim piegādāt realizācijai arī saldkrējumu un paaugstinātu tauku saturu), pastērīto pilnpienu, biezpienu, paniņas. Tuvākajā laikā ceram sākt izgatavot biezpiena lauku sieru.

Protams jaunā ceha iekārtošana, kā jau minēju, radīja lielas problēmas (un tās rodas arī tagad), un pirmām kārtām — lai nodrošinātu sanitārās un tehnoloģiskās prasības. Tomēr esam pārliecināti, ka tās izdosies atrisināt, un pircēji saņems ne tikai vajadzīgu, bet arī lētāku produkciju.

Dienzēl jau pašā darbības sākumā attiecīgās rajona kontrolējošās organizācijas nacentās kopīgi rīsināt radušās problēmas, bet gan atzina par labāku uzrakstīt lēmumu — aizliedzam ražošanu! Varbūt kaut kam tas ir izdevīgi? Agrofirma ir noslēgusi vienošanos ar veterināro laboratoriju, lai sistemātiski kontrolētu un analizētu pilnpiena ražošanu jau fermās, kā arī piena pārstrādes produktus.

Domājams, iedzīvotāji prasīs novērtēt mūsu produkciju. Piena produktus realizējam galvenokārt agrofirmai veikalos.

A.EGLĪTIS,
agrofirma «Turība» ekonomists

Visiem vienādi!

■ Cik ierasts sauklis! Visus padLatvijas gadus tas mums ir dzīts galvās. Tagad atskārīstam, ka esam mānīti un visi tai laikā nebūt nedzīvoja vienādi nabadzīgi.

Un tomēr šis sauklis patīk, tas ir ļoti lipīgs, jo slēpj sevī kārtējo taisnīguma pasaciņu par to, ka visi pelnījuši vienu un to pašu naudas maka biezumu un VVVēdera pilnumu. Turpretim tagad nākas dzirdēt visai nepatīkamus jaunvārdus: «nabadzības sliekšnis», «iztikas minimuma groziņš», «krīzes laika izdzīvošanas iespējas». Turklāt tas notiek brīvajā un neatkarīgajā Latvijā, pēc kuras tā esam ilgojušies. To gan apzināties, ka pagaidām vēl esam tikai pusbrīvi, bet tomēr labāk un bagātāk dzīvot gribētos. Turklāt visiem, nevis vienīgi blēžiem un naudas rausejiem vien.

Kādā vakarā noskatījies TV konferenci par to pašu iztikas minimumu un, kā parasti šādās varasvīru aptaujāšanas reizēs, daudz gudrāks nekļuvu. Izvairīgas atbildes, gara prātošana par visādiem lēmumiem un saskaņošanām, kas nevienam ierindas skatītāju neinteresē. Un tā parasto cilvēku iztikas minimuma groziņš kļūst tukšāks un tukšāks, jo cenas aug krietni straujāk par valdības pie minimālās algas un pensijām piesviestajiem «repsīsiem». Un tas, lūk, cilvēkiem nepatīk. Bet cik saņem paši varasvīri? Izrādās, vismaz sešus minimumus. Kāpēc šiem tik daudz un mums tik maz? Kāpēc tāda nevienlīdzība?

Te nu būtu jāatceras dzelzs lēdijas Margarētas Tečeres teiciens: «Vienlīdzība iespējās kļūst neiedomājama, ja tā neparedz tiesības uz nevienlīdzību.» Jau krietni agrāk to pašu atzinis krievu filozofs Nikolajs Berdjajevs: «Brīvība ir tiesības uz nevienlīdzību.»

Brīvajā pasaulē, kurā tik ļoti ceram iekļauties, dzīvo nevis pēc «darbaļaužu varas» lozungiem, bet pēc Tečeres atziņas. Tikai nevienlīdzība ir patiesa vienlīdzība, jo katra ieguldījums kopējā katalā ir savādāks.

Cilvēku vairumam pie mums algas patiešām ir ļoti mazas, bet arī mūsu darbs ir slikts un ražotās preces mazvē-

tīgas. Slaistāties, zogam un pļēgurojam vēl dzižāk nekā boļševiku laikos. Atbildības nekādas, pieņemtos likumus neviens nepem galvā, jo nav no kā baidīties — partkomi taču vairs neeksistē.

Tomēr daudzi pa vecam pieprasa izbijušo sadales saukli: «Visiem vienādi!» Jo visi taču esot cilvēki. Bet vai iespējams vienādot sliņķus, muļķus, lempjus un pļēgurus ar čakliem, talantīgiem, izdarīgiem un par sevi atbildīgiem cilvēkiem? Vai būtu taisnīgi, ja ministrs saņemtu tikpat cik sētnieks?

Te nu tūlī visā kailumā uzpeld tagad arvien asāk uzdotais jautājums: «Bet vai ministri un deputāti strādā kā pienākas, vai ir iecelti un ievēlēti istie vīri?» Kāpēc dzīve slīd uz leju? Muļķis vai pašlabuma meklētājs nedrīkst saņemt lielu algu, kaut arī viņš sēdētu valdības krēslā. Tā pienākas tikai gudram un godīgam cilvēkam.

Un tad nav brīnums, ka sieviete pike-tētāja latviešu valodā histēriski brēc, lai atbrīvo un laiž atpakaļ pie teikšanas Rubiku, jo viņš bijis un būšot goda vīrs. Pie viņa valdīšanas tādas nabagu dzīves nebūtu un maizes klaipiņš nemaksātu 25 rubļus (drīz maksāšot 50). Tā domājošo latviešu skaits pieaug. Skaļi to saka retais, bet, ja uzdod tiešu jautājumu: «Saki godīgi, kad bija labāk, Brežņeva laikos vai tagad?» — cilvēks nodur galvu, brīdi klusē un tad drūmi norūc: «Agrāk bija labāk. Tādu gan es to brīvo Latviju negaidīju.» Un ko pārmetīsi, ko skaidrosi? Pirmajā vietā taču VVVēders.

Badā vēl neesam, pārspīlēt nevajag, taču šai nelaimei lēnām tuvojamies. Kā tikoties? Varbūt tiešām nodibināt speciālistu komisiju, kas noteiktu varasvīru saprašanas un godīguma pakāpi un nederīgos aiztriektu uz mežu malku zāgēt? Bet kur ņemt speciālistus šādai komisijai? Katrā ziņā šajā komisijā lauztin lauztos iekšā nacionālradikāļi un interfrontisti, kas to vien gaida, kā tikt pie varas. Varbūt tiešām muļķi sev līdzīgos pazītu visātrāk, taču, ja tādi ar tādiem apmainītos vietām, ko no tā iegūtu strādnieks, zemnieks, pensionārs un kultūras cilvēks? Traki laiki. Bet ja nu tomēr vēl paciestos? Varbūt mūsu valdība tomēr nav pati dumjāka. Toties risks tās vietā

dabūt vēl dumjāku ir visai liels.

Eiropā, ko vietā un nevietā pie-saucam, cilvēku izdzīvošanas līmeņa nodrošināšanu, protams, kārtu savādāk. Piemēram, Vācijā pat sociālais pabalsts garantē pieticīgu pārtiku, apģērbu un mīlināšanās vietu. Un šo pabalstu saņem arī pļēguri, kuri visu mūžu tikai dzēruši. Labāk samaksāt par neko, nekā laist tādus pie darba, jo darbs tur ir nopietna lieta. Tātad arī dzērājam un slaistam nomirt neļauj. Pensionāri saņem pavisam citādu naudu, kas atkarīga no viņu izpeļņas un visumā dzīvo hoch elegant. Tikai ar «visiem vienādi!» gan nekas nesanāk.

Nu ja — tā ir bagātā Vācija, bet ko darīt nabadzīgajā Latvijā? Kāds pensionārs man nesen teica, ka tiem viņa likteņa brāļiem, kuri patiesi mīlot Latviju, vajadzētu nodibināt debesbraukšanas partiju. Bet, lai tiktu uz augšu, vispirms jākrīt uz leju. Salasītos kopā, uzrāptos kāda augstāka nama pēdējā stāvā un tad visi lēktu lejā un skaisti nosīstos. Partijas līderis noorganizētu nākamo grupu, pēc tam vēl nākamo utt. «Ar to mēs palīdzētu savai tēvzemei, jo tā tiktu no mums vaļā. Ietaupītos lieli līdzekļi, un tos varētu atdot jaunajam māmīņam. Mēs taču vairs nekur nederam, kādēļ veltīgi dzīvot un apgrūtināt valsti? Un apglabāt varētu kopējā kapā, pat plastmasas maisu nevajadzētu,» pensionārs skaidroja.

Domā nenoliedzami savs racionālais kods slēpjas un varbūt debesbraukšanas partijai ir sava nākotne. Izeja taču atrodama vienmēr, un, ja vairs nav nekādas izejas, atliek bezizeja, arī tā noved pie rezultāta. Tikai atkal tas sasodītais radikālisms.

Varbūt tomēr padomāsim, iemalkosim vārītu ūdeni (kamēr vēl ir gāze un ūdensvads darbojas) un beidzot atjēgsimies, ka vienreiz taču jāsāk strādāt tā, kā to dara Eiropā, nevis tikai jākliež «Dod! Dod!» un «Visiem vienādi!». Sa-protams, pie darba jāķeras strādāt spējīgiem, ne jau pensionāriem. Gan augšās, gan apakšās. Bet debesīs reiz visi tiks tik un tā, no tā neviens nav izbēdzis.

Andrejs Dripe (NC)

Uz brīvprātības pamatiem Aizsardzības spēkos

LR Aizsardzības ministrijas ministrs T.Jundzis parakstījis pavēli par sieviešu iesaukšanu Aizsardzības spēku aktīvajā dienestā uz brīvprātības principu pamata.

Tautas rūpi par karavīriem vienmēr ir dalījušas latviešu sievietes, teikts pavēlē. Viņas aktīvi piedalījās gan 1919. gada brīvības cīņās, gan 1991. gada janvāra barikāžu laikā droši stāvēja blakus vīriem. Arī tagad vairākas sievietes jau strādā Valsts Aizsardzības spēkos, bet vēl citas to vēlas darīt.

Dienestam Aizsardzības spēkos tiek iesauktas pēc brīvprātības principa tās sievietes, kuras ir vecumā no 19 līdz 45 gadiem un kurām nav pirmsskolas vecuma bērnu. Viņas iesauc saskaņā ar Pagaidu nolikumu par virsnieku un virsdienesta karavīru iesaukšanas kārtību aktī-

vajā militārajā dienestā. Kā pastāstīja valsts dienesta nodaļas vadītāja R.Mičule, armijai vajadzīgākas ir sievišķīgāku profesiju pārstāves: medicīnas darbinieces, telefonistes, pavāres, kinomehāniķes un citas. Pēc apmācības dienesta vietā tiks noteikta atbilstoša pakāpe, un tai attiecīga apmaksā par darbu.

Sakarā ar to, ka LR Aizsardzības ministrija jau tagad, pirms obligātā rudens iesaukuma, saņem jaunpieņemto lūgumus, kuros izteikta vēlēšanās dienestu sākt ātrāk, aizsardzības ministrs izdevis pavēli «Par iesaukšanu Latvijas Republikas obligātajā valsts dienestā uz brīvprātības pamata».

Pirmie pieci, iesaukuma vecumu sasniegušie jaunieši no Rožkalnu, Priekuļu un Sīkukalna pagastiem brīvprātīgi devušies dienēt. Brīvprātīgi iesauktie galvenokārt nonāk robežapsardzības daļās.

Gan sievietes, gan jauniešus, kas vēlas doties dienēt atbilstoši šīm pavēlēm, gaida rajona valsts dienesta pārvalde.

Bet 1. oktobrī sāksies obligātais valsts iesaukums, kam pakļauti jaunieši, kas dzimuši, sākot ar 1967. līdz 1973. gadam un uz kuriem neattiecas iesaukšanas ierobežojumi un atvieglojumi.

L.Sila

Dzejas dienas — 92

Jasmuižā pagājušo ceturtdien pēc neparasti karstās un sausās vasaras Dzejas dienu ievada sarīkojums notika lietus pavadījumā. Varbūt tieši lietus arī atbaidīja daudzus muzeja apmeklētājus.

Zigrīda Ikauniece ar savu klusināto dziedājumu ģitāras pavadījumā ievadīja Dzejas stundu Raiņa mājā.

Svētku organizatorei Daigai Lapānei nācās atvainoties par divu pieteikto dzejnieku neierašanos. Jaunā lietuviešu dzejniece Birute ģenkliete bija kļuvusi par tālsatiksmes vilcieni saraksta izmaiņu upuri (Aglonas stacijā tālsatiksmes vilcieni vairs nepiestāj). Arī Eināram Pelšam — savs, bet

priecīgs attaisnojums: tieši šajā dienā piedzima dēls.

Dzejas dienas Latvijā saistītas ar Jāņa Raiņa vārdu. Arī šoreiz bērnu atvērtās dvēselītes kāri tvēra dzejnieka pārdomas par jaunību, par cilvēka sūtību, bet priekš pašiem mazākajiem izskanēja Raiņa dzejolis «Taurēnis un bite».

Lietus čalas aiz logiem, trauslās vijoles un klavieru skaņas telpā radīja brūnumainu noskaņu, kurā lieliski izskanēja Birutes ģenklietes «Lietus» Daigas Lapānes atdzejojumā. Bet melodiski suģestējoss tas bija savā — leišu — valodā.

Rēzeknietis Oskars Seiksts raksta jau divus gadus. Viņš sevi apzinās kā īstu latgalieti.

Latgaliēšu mēlē rakstītājs vārs mās daudz apvidvārdu, pielietotas dažādas izloksnes. Interesanti ir viņa veļtījumi grāmatu izdevējam Vladislavam Locim un seno latgaļu zīmju pētniekam Edmundam Tukīšam.

Sarmanli apburoša un atraisīta jutās Daiga Lapāne, kas jau divus gadus strādā Raiņa muzejā Jasmuižā. Jaunajai dzejniecei tuva dabas lirika, raksturīgi sevis meklējumi ar filozofisku ievirzi.

Silta un saulaina svētdien Dzejas pēcpusdiena bija Aglonā. Arī sarīkojuma nolomējums un tā tēma bija siltuma apdvesti. Mātes austie lakati un neatkārtojamās rudens ziedu kompozīcijas radīja īsti

svētdienīgu noskaņu. Bet literatūras izstāde ievadīja klātesošos triju dzejnieču pasaulē.

Naaizmērstule, Marta Skuja un Anna Rancāne. Dzejas pēcpusdiena bija savdabīga iepazīšanās ar Martas Skujas dzejas grāmatu «Naziņā» un Annas Rancānes «Adventi». Trīs dažādu laikmetu Latgales dzejnieces ar savu tautantu izteica sevi un laiku.

Līvānos 1. vidusskolas divpadsmito klašu audzēkņi tika iepazīstināti ar jaunāko mūsdienu latviešu dzeju un ar trimdas latviešu autoru darbiem. Izstādes, apskatus un lasījumus bija sagatavojušas pilsētas bibliotēkas darbinieces.

Voldemārs Romanovskis

• Daiga Lapāne

Daiga Lapāne

VALODIŅA

«Mazā sirmā kumeliņā
Jāj pa ceļu pasaciņa.»
Aspazija

Noplīsušām pastaliņām
Tek gar upi valodiņa.

Tek un tek un neapstājas,
Savā zemē nav tai mājas.

Līdzko visas runas beidzas,
Viņai projām jāaizsteidzas.

Sirmo galvu nodūrusi,
Atstāj jaudis klusi, klusi.

Visi mīļie baltie vārdi
Ceļa sāini — sakravāti.

Varbūt ilgi projām bija,
Nu mēs atkal ieraudzījām:

Noplīsušām pastaliņām
Tek gar upi valodiņa.

Vecās sastrādātās delnas
Pilnas karstiem vārdu pelniem.

Tek un tek, līdz gurstot stājas:
Mīļie, vediet mani mājās!

Bel mēs mēmi kā bez mīņas:
Vai tā mūsu valodiņa?

• Dzērķsteņa

Dzērķsteņa

ZIEDU VASARA

Ziedu vasara, garām iedama,
Sameta dvēselē ilgas pēc ziediem.
Rudens tumšajās dienās un naktīs
Dvēsele bēg no tumsas biediem pie
ziediem.

Ja varējīs cilvēku dzīves ceļus
Ar ziediem piekaisīt,
Dvēseles pie debesīm piesaistīt.
Tad dienas un mūža gadi
Skanētu kā laimes zvani.
Piepildītas ar laimi būtu
Ilgas un sapņi mani.
Sāpes aprakšu purva velēnās melnās
Ziedu zvanus papemšu gurušās delnās.
Ziedu un cīruļu gavīļu zvani
Lai aprok dziesmu vijņos
Tevī, bērns, un mani.

Laimdots Viksna

VARIĀCIJAS PAR BRĪVĪBAS PIEMINEKLI

Piemineklis Rīgas vidū
Ar ziediem diendienā aplikts ir.
Tie kvēl kā uguntiņas, —
Aizdegtas no sirds.

Nekas nav zudis,
Tauta pie tevis savus svētkus svin.
Pat vismelnākajā naktī
Atnākt zinās.

Visi
Te — Rīgā —
Izlasa manas tautas
Asiņu rakstus:
Tēvzemei un Brīvībai.

• Normunds Dimants, Einārs Pelšs, Rita Šņepste, Voldemārs Romanovskis

Voldemārs Romanovskis
NOVAKARS

*Novakars — zīmīgi radošs
dāvā ar smaīdu impresijas.
Pamales mākoņi — zili sarkani,
zālē gaist ēnu vizijas.*

*Vakars — bezbēdīgi smaīdošs
dājā savas ekspresijas.
Debesis pakārtis mēness
kā laimes pakavs pie sijas.*

*Nakts — mirklis ātri gaistošs,
kad mīlošas rokas vijas,
Sienot to dzīvības saiti,
kas austa no mūžības dzijas.*

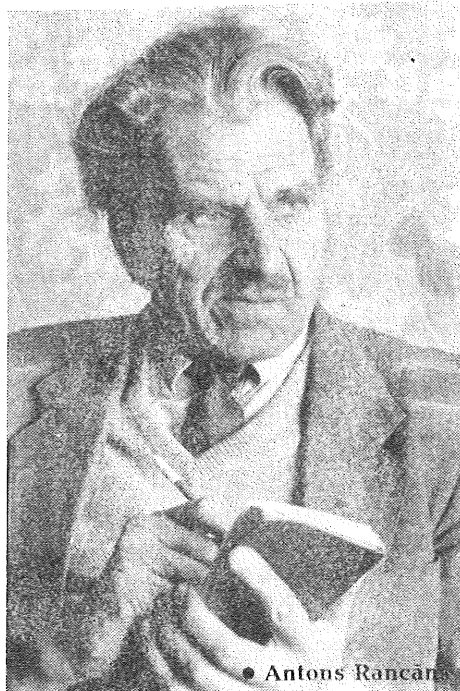
Veneranda Zepa
DUBNA

*Triju ezeru meila
zilām atvaru acīm,
Dubna, dzimtupe mana,
pie Daugavas, māmuļas tek
garām senlaiku pilīm
parku vientuļā ēnā,
garām ciematiem kailiem
tā strauji un lokāni bēg,
klājot sudraba palus
pļavu zaļganiem ličiem,
zeltot pureņu klānus,
kur perinās ķivītes bērns.
Triju ezeru meila
zilām atvaru acīm,
Dubna, dzimtupe mana,
pie Daugavas, māmuļas, tek.*

Einārs Pelšs

*Mūs radīja dievi,
ne dievs, —
tie dievi,
kas sūtīti misijā.
Iz zvaīznājiem laīdušies tie
kā graudus
uz Zemes mūs iesēja.*

*Mūs radīja dievi,
ne dievs, —
lai vērtos kā dīgsim,
kā ticēsim.
Iz zvaīznājiem laīdušies tie
tā pārbauda
savu izcelsmi.
Mūs radīja dievi,
ne dievs.
Dievs radīja putnus
un Mesiju.
Mūs, raudošos, radīja —
Tie —
iz zvaīznājiem sūtītie misijā.*

• Antons Rancāns

Antons Rancāns
NO VECAS KLADES

TAŠKENTAS ĀTRVILCIENĀ

*Sen jau pazuduši sniegi,
Saule stepī glāsta liegi,*

*Tā kā jūra tā bez gala,
Stingri vilkta debesmala.*

*Upes, mājas šad tad rodas,
Ātri prom gar logu dodas —*

*Studentes, kas kopā brauc,
Visus dziedāt kori sauc.*

*Mazliet kautri vīru balsīs
Vagonā skan strēlniekvalsīs..*

*Logā sen jau pusnakts mati,
Bet mums padziedāt vēl patik —*

Normunds Dimants

OSORU PRIKS

*Izraudoj maņ vysskaīstōkōs osorys —
tai kai pērles, kas blōvoj un speīd.
Myusu jauneībys bezbādu vosorys
beīgsīs jau aizpareit.*

*Izraudoj maņ sovu svēteitū yudini,
lai es nu grākīm palīku teirs
un bez sōpem īeīmu rudinī,
īeīmu zīmā breīvs.*

Maija Vaivode

TAGAD

*Tagad —
tāds laiks,
kas liek domāt,
kas liek atšķirt,
kur pelavas
un kur grauds.*

*Domas —
nevar
kā cilātus nomāt.*

*Tukšumu —
neaizlāpīs plāksteris
un smaīds sirupsalds.
Tagad!
Tagad —
savu darīt.
Godīgi darīt!
Un tikai pēc
cītus tiesāt vai pelt.
Tagad —
ne skaļās klaiģās
un apmelojumu memuāros!
Tagad —
pēc labākās sirdsapziņas
strādāt un cell!*

Agris Dzenis

*Drūmi šie zvani skan.
Neprasi: kam?
Atceries:
šie zvani skan tev un man,
un vīram,
kura nauda tik vilinoši skan,
un pilsētai,
kuras dūmi tālumā tvan,
neprasi man,
kam šie iznicības zvani skan.*

Sports — nabadzības žņaugos

Rajona TDP sesija, apstiprinot un sadalot otrā pusgada budžeta līdzekļus, fizikultūras un sporta darba organizēšanai atvēlēja 130 tūkstošus rubļu. Daudz tas vai maz? Tādu jautājumu uzdevu rajona sporta iestāžu darba koordinatoram Arvidam Pošeikam.

— Raksturojiet, kādas šobrīd ir sporta izdzīvošanas iespējas, ņemot vērā iedalīto naudas minimumu?

— Šie 130 tūkstoši rubļu paredzēti sacensību organizēšanai un komandu sponsorēšanai. Tā nav nekāda liela summa, taču līdz gada beigām plānoto sacensību sarīkošanai pietiks. Jāņem vērā, ka sporta klubs «Cerība» tiek finansēts atsevišķi. Sacensību minimālo programmu izpildīsim arī ar šiem līdzekļiem. Zinot rajona budžeta iespējas, es neesmu kategoriski uzstājis, lai mums iedalītu vairāk līdzekļu.

Ir aptuvena šo līdzekļu sadale, taču galīgo lēmumu pieņemsim kopā ar sporta veidu pārstāvjiem, galvenajiem treneriem. Sporta pasākumu finansēšanai līdz gada beigām vajadzēs 58—60 tūkstošus rubļu. Jā, tas ir maz. Ja ņem vērā inflāciju, dārdzību.

Paredzēts, ka daļu naudas jāatvēl sportistu prēmēšanai par augstiem sasniegumiem republikas sacensībās. Šāda ideja radās jau gada sākumā. Vienojamies, ka prēmijas izmaksāsim tiem, kas izcīnīs godalgotas vietas lauku sporta spēlēs un citās svarīgās republikas sacensībās, kur ir pietiekoši liela konkurence.

— Vai varat nosaukt sportistus, kuriem šīs prēmijas tiks piešķirtas?

— Pirmais pretendents uz vislielāko prēmiju — 5 tūkstoši rubļu — būs vieglatlēts Normunds Ivzāns. Arī vieglatlēte Ilona Skuja, kurai par divām sudraba godalgām lauku sporta spēlēs pēc nolikuma pienākas 4 tūkstoši rubļu. Bez

prēmijas nepalikis Jānis Māsāns un citi sportisti. Vajadzētu prēmēt arī trenerus, kuri komandas republikas sacensībām sagatavo sabiedriskā kārtā. Bet mūsu iespējas šobrīd ir minimālas.

— Nākamais — Vislatviešu globālo spēļu gads. Latgales novada komandu komplektēšana, sagatavošana un citi organizatoriskie jautājumi uzticēti Preiļu rajonam. Vai būs līdzekļi komandu sagatavošanai?

— Par Latgales novada komandu veidošanu Vislatviešu globālajās spēlēs esam atbildīgi mēs. Domāju, ka no mūsu rajona tiks nokomplektētas basketbola, futbola, vieglatlētikas komandas. Kas attiecas uz naudas lietām, tad ja jau komandas tiek gatavotas pa novadiem, tad Latgales rajonu pašvaldībām ir jāizveido kopējs fonds. Ceru, ka tuvākajā laikā pašvaldību vadītāji saliksies un izlems par attiecīgo naudas summu iedalīšanu. Uzskatu, ka atbildīgajiem treneriem par darbu jāsaņem atalgojums.

— Jūs teicāt, ka budžeta līdzekļi paredzēti sacensību organizēšanai. Vai būs papildus līdzekļi iesāktu sporta būvju pabeigšanai? Konkrēti — sporta kluba «Cerība» zāle, Līvānu pilsētas sporta zāle, Preiļu 1. vidusskolas sporta zāle?

— Situācija ir viennozīmīga: naudas nav. Nav reāli gaidīt, ka no otrā pusgada līdzekļiem radīsies kaut kāda papildus iespēja finansēt celtniecību. Jau šobrīd sporta klubs «Cerība» nevar norēķināties ar celtniekiem par paveiktajiem darbiem. Parāds — pusmiljons rubļu. 400

tūkstošu rubļu parādā ir arī Preiļu 1. vidusskola. Bet budžetā naudas nav. Tas nozīmē, ka celtniecību nevar turpināt. Šogad neizdosies pabeigt arī Līvānu pilsētas sporta zāli. Tās būve ievilkās celtniecības organizāciju vainas dēļ. Kad bija republikas iedalītā nauda, tad Līvānu PMK nespēja apgūt plānoto darbu apjomu. Tagad otrādi — celtniekiem nav darba, viņi gribētu strādāt, bet nav kas finansē. Pagaidām arī republikas Sporta departaments neko nesola.

Tāpēc jāliek prāti kopā, kā pasteidzināt vismaz «Cerības» zāles pabeigšanu. Uzskatu, ka sporta klubam jāatsakās no ieceres Preiļos celt peldbaseinu. Viens mums pilsētā jau ir.

— Jūs minējāt Preiļu pirts baseinu. Varbūt Sporta departamenta dotācija varētu palīdzēt to uzturēt, un tādējādi rajona bērni un pieaugušie vismaz pamēģinātu, ko nozīmē ziemā peldēt?

— Tas nav reāli, jo nav līdzekļu. Peldbaseinu varētu uzturēt vienīgi kāda bagāta firma. Un tad par augstu ieejas maksu (kurš varētu atļauties), Preiļu pirts peldvieta būtu izmantojama.

— Un vēl viens jautājums. Vai sporta inventāru ir iespējams iegādāties centralizēti?

— Centralizēti nekas netiks sagādāts. Sporta departaments ar inventāru sagādi nenodarbojas. Ja ko var sarūpēt, tad tikai ar sporta federāciju starpniecību. Kur ko pirkt, kur dabūt, par kādu naudu — jādomā pašiem.

Aina Iljina

Par kultūras pieminekļiem

Laikam ejot un varām mainoties, mainās arī cilvēku priekšstati par kultūras vērtībām. Padomju laikā kultūras pieminekļus aizsargāja valsts, — tā vēstija plāksnes pie šiem objektiem. Mēs ļoti labi apzināmies, kādā stāvoklī ir šie pieminekļi.

Tuvākajā laikā būs jauni kultūras pieminekļu saraksti. Regulāri brauks konsultanti no Rīgas, lai uz vietas sniegtu konsultācijas pieminekļu īpašniekiem. Sakarā ar mantošanas tiesībām daudzi no pieminekļiem tagad maina savus saimniekus. Pēdējiem ir paredzēti atvieglojumi nodokļu maksāšanā, līdzīgi kā tas ir ārzemēs. Tas viss tiks juridiski noformēts. Tiks slēgti līgumi arī ar zemes īpašniekiem, uz kuru zemes atrodas arheoloģijas pieminekļi: senkapi, pilskalni. Pēc starptautiskiem standartiem ir veidotas kultūras pieminekļu zīmes, kuras tiks uzstādītas uz attiecīgajiem objektiem.

Kultūras pieminekļu aizsardzības in-

spekcija, kā man paskaidroja valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore mūsu rajonā Inese Stūre, ir tiesīga apturēt kultūras pieminekļu tiešā tuvumā vai to aizsardzības zonā jebkuru saimniecisko darbību vai ierobežot transportlīdzekļu kustību gadījumos, kad tiek apdraudēti kultūras pieminekļi, līdz brīdim, kad šie draudi novērsti. Inspekcija var ierosināt bankai pārtraukt darbu finansēšanu, kurus veicot tiek pārkāpta kultūras pieminekļu aizsardzības likumdošana, celt prasības pret juridiskām personām vai pilsoņiem par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar kaitējuma nodarīšanu kultūras piemineklim.

Tā, piemēram, valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija 20. augustā pieņēma lēmumu par darbu pārtraukšanu Aglonas bazilikā. Iepriekšējā dienā tās darbinieki J.Dambis, J.Radiņš, E.Vonzovičs un citi speciālisti no Rīgas iepazīs ar šeit izvērstajiem darbiem. Secinājums ir viennozīmīgs: izdarītais — neatgrieze-

nisks. Viss tika veikts bez saskaņošanas ar kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju. Vasarā Latvijas Kultūras ministrijā bija panākta vienošanās, ka līdz 15. augustam netiks nojaukti bazilikas vārti un žogs. Šīs vienošanās protokols tika pārkāpts.

Dzīļi pārsteigtī jutās arī poļu zinātnieki, kuri apmeklēja baziliku, ka nav respektēta vēsturiskā apbūve. Viņi nekādi nevarēja saprast faktu, ka tas viss uzsākts bez iepriekšējas saskaņošanas ar pieminekļu inspekciju. Vainīgās personas tiks sauktas pie administratīvās atbildības. Par jaunu, saspringtos termiņos, tiek izstrādāts jauns projekts, kura autori tuvākajās dienās ieradīsies Aglonā.

Kultūras pieminekļu patreizējiem un potenciālajiem īpašniekiem nāksies turpmāk nopietnāk padomāt par objektu apsaimniekošanu un cītīgāk ievērot likumus.

Voldemārs Romanovskis

Televīzijas programma

Piektdiena, 18. septembris

Latvijas TV I

18.00 Ziņas. 18.15 Ugunssardzē. 18.40 Ceļotāja acīm. 19.10 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Skatuvē. 22.15 S.Prokofjevs. Romeo un Džuljeta. Londonas Covent Garden Karaliskā baleta izrāde.

Latvijas TV II

17.00 CNN ziņu apskats. 17.30 Ēterā - Vidzemes TV.

Ostankinas TV

17.55 Melnā skaistuliša piedzīvojumi. Mākslas filma. 10. sērija. 18.50 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Fanāts. Mākslas filma. 22.15 Skatiens un citas programmas piedāvā...

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Studija Nota Bene. 8.55 Vajabrīdis.

8.50 Trests M. 9.05 Tēma ar variācijām. 9.30 Aktieru naktsklubs - rīta pārraidē. 10.40 Burda Moden piedāvā... 11.10 Grāfs Monte Kristo. Mākslas filma. 4. sērija. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 13.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 15.00 TV birža. 15.30 Radža-joga visiem. 16.15 Ziņas bērniem. 16.30 Izklāsts. Videofilma. 16.50 V.Disnejs - piektdienās. Jaunais Harijs Gudini. ASV mākslas filma. 17.45 Noskaidrosim! 18.00 Baltā vārna. 18.45 Programma EKS. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Ar bērna muti... 20.00 Hrono. 20.30 Tiesneses Ivanovas personīgā lieta. Mākslas filma. 22.00 Vēstis. 22.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 22.50 Vakara salons.

Latgales TV

18.20 Sludinājumi. 18.30 Latgales ziņas (krievu val.).

Sestdiena, 19. septembris

Latvijas TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rīta stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 J.Žigurs. Trīs zelta vērpējas. Valmieras vidusskolas skolēnu teātra izrāde. 11.05 Cilvēks zveru pasaulē. 11.35 Globuss. 17.00 Savvaļas Amerika. 18.00 Scenogrāfs Andris Freibergs. 19.00 Zemnieku stunda. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Spiets Ventas malā. 21.40 Umurkumurs. 22.00 Jūsu atpūtai - Tonis. 22.15 Radošā apvienība Labvakar! piedāvā... Labvakar! Pirmā prognoze. Nakts pielikums.

Latvijas TV II

12.40 S.Rahmaņinova dziesmas dzied S.Izjumovs. 13.00 New life - Atmoda (NLA). 14.00 Tautas - Kristum.

Ostankinas TV

14.25 Mult. filmas. 14.50 Pasaka par pasaku. Mākslas filma.

Latvijas TV II

15.50 New life - Atmoda (NLA).

Ostankinas TV

18.30 Jenoti. Kanādas mult. filma. 18.55 U.Ots sarunājas ar I.Smoktunovski. 19.45

Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Ziemas ķirši. Mākslas filma. 22.05 Zodiaka zīmes. Jaunava. 23.50 Milas mūžīgā dziesma. Kinokonzerts.

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.25 Ceļš uz templi. 7.45 Vajabrīdis. 8.00 Sporta pasaule firmas Gillette skatījumā. 8.30 Uzvedības manieres. 9.00 Retro. 9.30 Amerikas zvaigznes. 10.00 Plus vienpadsmit. 11.15 Kā dzīvosim tālāk? 12.00 Piligrims. 13.00 Vēstis. 13.20 «Piligrima» kapteinis. Mākslas filma. 14.50 Tēma ar variācijām. 15.10 Mūsdienu mākslas muzejs. 15.40 Megapolise. 16.10 Vakari Gogolja mājās. 17.00 Kontrasti. 17.45 Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.00 Santabarbara. Mākslas filma. 74. sērija. 18.50 Ekspocents piedāvā... 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Zelta pieši. 20.00 Birjuks. Mākslas filma. 21.15 Birjuks. 22.00 Vēstis. 22.20 Programma A. 23.05 Seksa industrija Krievijā.

Latgales TV

17.50 Sludinājumi. 17.55 Latgales ziņas. 18.25 Reklāma.

Svētdiena, 20. septembris

Latvijas TV I

9.20 Programma nezirdīgajiem. 9.40 Skabargas rīta pielikums. 9.55 Pasaka, pasaciņa. 11.25 Koncerts. 11.55 Piazza virtuale. 13.00 Kristietība un šodiena. 14.00 Liepājas dzintars-92. 15.05 Eiroturisms. 15.15 Ēterā - Kurzemes TV. 15.45 Populāru operu uvertūras. 16.30 Abpus šimbrīžam. 17.00 Hokejs. Rīgas Stars - Saratovaš Kristāls. 19.20 Pekšpi. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Sports. 21.20 Vecais Ratiņš zem Sēnītes. 22.50 Rīgas kausa izcīņa airēšanā.

Ostankinas TV

8.00 Rīta agrumā. 8.30 Viss iespējams. 9.00 Rīta zvaigzne. 9.50 Pasaule vajabrīdī. 10.30 Zem «Pi» zīmes. 11.20 Izvēlas jaunā paaudze. 12.10 Pagājība. 12.50 Glezniecības metamorfozes. Populārzinātniska filma. 14.00 Ziņas. 14.20 Studija Politika piedāvā... 14.55 Ceļotāju klubs. 15.45 Tautas melodijas. 16.00 Starptautiskā programma Panorāma. 16.40 TV locis. 16.55 V.Disnejs piedāvā... 17.45 Ziņas. 18.05 Promēnāde

Marijas teātri. 19.00 Kinojaunumi. 19.25 Ziemas ķirši-II. Mākslas filma. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 Kas? Kur? Kad?

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.20 Dok. filma. 7.40 Mult. filma. 7.50 Trešais, Sibīrijas, starptautiskais... 8.20 Folklorā. 8.50 Ja gribat - ticiet... 9.20 Jums, meitenes un zēni! 9.30 Zemniecības jautājums. 10.00 Piedzīvojums karalistē. Leļļu filma. 4. sērija. 10.30 Re, kur viņi... 11.00 Par izglītības problēmām. 12.00 Karjera. 13.00 Vēstis. 13.20 Krievijas TV teātris. 14.50 Kuļikovas kauja. 15.20 Viegatlētika. Krievijas izlase - Anglijas izlase. 15.40 Dzīvnieku pasaulē. 16.40 Dokumentāla panorāma. 18.05 Santabarbara. Mākslas filma. 75. sērija. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Klubs Dzeltenā zemūdenē. 20.00 Šarāde. Mākslas filma. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.30 Apokrifts.

Kas ir «SALVEO»?

Augu pulveru maisījums «SALVEO» sastāv no Latvijas savvaļā augošu vai kultivējamu ārstniecības augu, garšaugu u.c. maisījuma.

«SALVEO» satur hlorofilu, šķiedrvielas, inolīnu, ēteriskās eļļas, organiskās skābes u.c.

«SALVEO» restaurē iekšējos dziedzerus, atjauno sklerozes bojātos asinsvadus-arterijas un vēnas, atjauno asins sastāvu, nervus, uzlabo redzi, dzirdi, samazina alerģiju un ādas slimību izpausmes, atvieglo astmu, izkustina sāļu nogulsnes locītavās, mugurkaulā, izšķīdina žultsakmeņus, nierakmeņus.

Uzņemot ar «SALVEO» hlorofilu cilvēks saņem bioenerģiju, saules enerģiju, atjauno savus biolaukus, tonizē organismu (bez kafijas). Tiek uzlabota asinsrite, sekmēta asins recēšana, palielinās eritrocītu, leikocītu, hemoglobīna sastāvs. Organismam tiek piegādāti mikroelementi un minerālsāļi.

«SALVEO» saturošās šķiedras (celuloze) ir viens no galvenajiem šūnu apvalku veidotājiem. Tas, sadaloties zarnu traktā, stimulē gremošanas orgānu motorfunkcijas, sekmē gremošanas sulu izdalīšanos, piedod barībai irdenumu un veicina tās izmantošanu. Rada zarnu traktā labvēlīgu vidi mikrofloras attīstībai, sevišķi tai, kas sekmē E un K grupas vitamīnu sintēzi, veicina holesterīna un vielu maiņas lieko produktu izvadīšanu no organisma. Līdz ar to tiek ārstēti bojātie asinsvadi, ateroskleroze, hipertoniya ar visām to izraisītām sekām, ir nozīme aknu slimību ārstēšanā, jo tas veicina žults izdalīšanos.

Pektīnvielām ir izteikts pretiekaisuma un absorbēšanas efekts, tās atindē organismu no rafinēto produktu neorganiskajām skābēm, indēm, vielu maiņas galaproduktiem, indīgām gāzēm. Tās saista un izvada stronciju, kobaltu un to radioaktīvos izotopus, svīnu, dzīvsudraba sāļus. Pektīnvielas uzlabo barības sagremošanu, novērš pūšanu zarnās, sekmē mikroorganismu darbību, īpaši to, kuri sintezē B grupas vitamīnus.

Ģlotvielas aizsargā ģlotādas jutīgumu, nervu galus no kairinājumiem mutes dobumā, gremošanas traktā, bronhos. Līdz ar to var izmantot gastrītu, kuņģa čūlu, kolītu, augšējo elpošanas ceļu iekaisumu ārstēšanai. Inolīns veido fruktozi, ko lieto cukurslimnieki.

Ēteriskās eļļas vienmēr ir kopā ar fitoncīdiem, kas nonāvē pūstošo mikrofloru.

Organiskās skābes reaģē ar neorganiskajām skābēm un likvidē acidozi, veicina vielu maiņu, stimulē gremošanu, atjauno dziedzeru darbību, reaģē ar neorganisko kaļķi, kas nogulsņējas sklerotizētajos asinsvados.

Lietojot «SALVEO» cilvēks ne tikai pasargā sevi no slimībām, bet ietekmē arī jau esošās.

No I.Jansones grāmatas «Daba baro, daba dzied»

Elektroenerģijas patērētāju zināšanai

Latvijas Republikas
valdība ar šī gada

15. septembri ir noteikusi
jaunus elektroenerģijas
tarifus. Sakarā ar to
ieviešanu nepieciešams:

1. Uzņēmumiem, organizācijām un citiem līdz 22. septembrim rakstiski jāpaziņo skaitītāja rādītājus energokontroles nodaļām un iecirkņiem. Neziņošanas gadījumā rēķinu uzrakstisim pēc jaunā tarifa no iepriekšējiem skaitītāju rādījumiem.

2. Iedzīvotājiem, kam ir atsevišķas grāmatīnas, jāatzīmē skaitītāju rādītājs uz šī gada 15. septembri un tas jāapmaksā līdz 24. septembrim. Apmaksas termiņa neievērošanas gadījumā būs jāapmaksā par visu iepriekš izlietoto elektroenerģiju pēc jaunā tarifa.

Atcerēsīmiēs aizgājušos mūžībā un iedegsim svecītes

26. septembrī
Solkas kapos plkst. 15.00,
Vecumu kapos — plkst. 16.30,
Krasnogorkas kapos — plkst. 17.30;

27. septembrī
Gornijašu kapos — plkst. 14.00,
Džeriņu kapos — plkst. 15.00,
Bramaņu kapos — plkst. 16.00,
Pelēču kapos — plkst. 17.30.
Pelēču pagasta valde

VĀRKAVAS PAGASTĀ

3. oktobrī tiek rīkots
svēcišu vakars

L-Klāparu kapos 14.00,
Borbaļu kapos 15.00,
Stabulnieku kapos 16.00,
Pilišķu kapos 17.00

Pārdod

metāla garāžu un govi Rušonas pagasta
Kastūrē. Daņilovs. Tel. 65041 vakaros;

* * *
govu, sienu, malku Rušonas pagasta
Stupānos pie Bronislava Sudnika;

* * *
IZ-Jupiters-4K ar blakusvāģi, M-408
starteri. Tel. 56703;

* * *
«Salveo» pulveri. Tel. 43984.

Maina

māju Skrīveros pret māju Preiļos. Tel.
22598.

Dažādi

Tiek piedāvātas anonīmas konsultācijas
tiem, kas vēlas atbrīvoties no alkohola un
nikotīna atkarības vienas dienas laikā pēc
A.Dovženko metodes. Iespējama apkalpo-
šana mājās. Tel. 43984.

* * *
Tiks pārdoti augļu kociņi un ogulāji
18. septembrī Aglonā, 19. septembrī Prei-
ļos pie universālveikala, 20. septembrī
Līvānos no plkst. 9.00 līdz 12.00.

Jēkabpils rajona SAUKAS LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

uzņem audzēkņus ar vidusskolas
izglītību šādā specialitātē:

■ zemturis — iegūst «BC» kategorijas
autovadītāja un «ABVG» kategorijas
traktora vadītāja tiesības.

Apmācības laiks 1 gads un 1 mēnesis.
Audzēkņi saņem valsts stipendiju, skola
nodrošina ar kopmītni un ēdināšanu.

Mācību sākums 5. oktobrī.
Līdz 1. oktobrim jāiesniedz šādi
dokumenti:

- izglītības dokuments,
- medicīniskā izziņa Nr.083/y,
- 4 fotokartītes (3,5 x 4,5 cm).

VALSTS VIŠĶU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKUMS

uzņem audzēkņus neklātienas nodaļā
1992./93. m. g. ar vidējo izglītību šādā
specialitātē:

■ lauksaimniecības produkcijas
ražošanas nodaļā ar specializāciju
zemnieku saimniecību organizācijā.

Dokumentus pieņem līdz
š. g. 20. decembrim.

Tehnikuma adrese: Daugavpils rajons,
p. n. Višķi-1, Višķu lauksaimniecības
tehtnikums, indekss — LV-5480.
Telefons: Daugavpils 72180.

Aizkalnes pamatskola aicina
bijušos skolotājus, absolventus un
darbiniekus 31. oktobrī plkst.
12.00 uz skolas 125 gadu jubilejas
svinībām.

Iepriekšēja pieteikšanās un dalības
maksā 100 rubļ. līdz 10. oktobrim.
Informācija pa tālruni 54616 dienā
un 54663 vai 54672 vakarā.

Izsakām vissirsnīgāko pateicību
visiem, kas sniedza siltu vārdu un
palīdzīgu roku dzīves vissmagākajā
brīdī, zaudējot mūsu mīļo māmiņu un
sieviņu Bronislavu. Paldies radiem,
draugiem, ATU, LMBK, Līvānu 1.
vidusskolas, Līvānu patērētāju
biedrības kolektīviem, RPMCT arodu
organizācijai.
Inga un Antons Vaivodi

Viens mūžs ir pēkšņi iris
Un otra nebūs vairs.

E.Stērste

Izsakām līdzjūtību Kalniņai Birutai
sakarā ar BRĀĻA nāvi.

Mājas kaimiņi

Manu dzīves pavedienu
Vairs nevienam nesasiet.
Klusi, klusi skani dziesma,
Lēni mani pavadiet.

T.dz.

Izsakām dziļu līdzjūtību Vladislava
KIVLENIEKA piederīgajiem sakarā ar
viņa nāvi.
Paju sabiedrība «Vārkava»

Cienījamie lasītāji!

Līdz 20. septembrim
turpinās
parakstīšanās uz
laikrakstu
«Novadnieks»
oktobrim, novembrim
un decembrim.

Parakstīšanās maksa
(bez piegādes) —

21 rublis mēnesi, trijiem
mēnešiem — 63 rubļ.

Aicinām pagatīnāt
parakstīšanos tos lasītājus, kas
«Novadnieku» pasūtījuši līdz
1. oktobrim.

NOVADNIEKS

IZDOD PREIĻU RAJONA PAŠVALDĪBAS UZŅĒMUMS «NOVADNIEKS»

ADRESE: LV 5301, Preiļos, Aglonas ielā 1.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169
REDAKTORS
PĒTERIS PĪZELIS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Reģistrācijas apliecība № 1018.
Sludinājumus pieņem uzņēmuma
grāmatvedībā no plkst. 10.00 līdz 12.00 un
no plkst. 14.00 līdz 17.00. ☎ 22305.

Iespiests valsts uzņēmumā «Daugavpils.
tipogrāfija» Daugavpilī, Vaikas ielā 1.
Ofsetiespiedums. 1 iespiedtaksne.
Pas. 1337
Metiens 6471 eksemplāri.